

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد خوراسگان

دانشکده پرستاری و مامایی

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان (اصفهان)

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس (Course Plan)

مشخصات کلی:

عنوان درس: اصول و فنون پرستاری و مامایی عملی

نوع واحد: عملی

شماره درس:

تعداد واحد: ۱ واحد

رده دانشجویی: کارشناسی پرستاری و مامایی (ترم اول) تعداد دانشجویان: ۵۰ نفر

پیشنیاز: ندارد

سال تحصیلی: نیمسال دوم ۹۷-۹۸

مدرس: زهرا راعی - کارشناس ارشد آموزش پرستاری، گرایش داخلی جراحی

لیدر ساسانی - کارشناس ارشد آموزش پرستاری، گرایش داخلی جراحی

شماره تلفن: ۵۳۵۴۰۰۱

مکان: آزمایشگاه مهارت های بالینی دانشکده

Email: z.raee@khuisf.ac.ir

ساعات حضور مسئول درس در دفتر کار: شنبه ها و یکشنبه ها ۱۵ - ۸

مقدمه:

در این دوره آموزشی دانشجو قادر خواهد بود که مهارت های پرستاری و مراقبت از بیمار را در یک محیط بدون تنش و دور از بالین با رعایت اصول ایمنی و به طور صحیح بر اساس فرآیند پرستاری انجام دهد و اطمینان یابد که به کفایت لازم رسیده است.

هدف کلی:

در این درس دانشجو با شستشوی دست به روش طبی، پذیرش و ترخیص، کنترل علائم حیاتی، تغییر وضعیت و جابجایی و انتقال مددجو، برطرف کردن نیازهای تغذیه ای، دفعی، مراقبت از استوما و شستشوی کلتومی، اصول باز کردن وسایل استریل آمادگی جهت عمل جراحی، مراقبت از مددجوی ایزوله، مرتب کردن واحد مددجو، روش های دارو درمانی، تزریق عضلانی، iD ، sc ، IV Puncture وصل سرم با vein set و آنژیوکت، انواع تزریق وریدی، انتقال خون، مهارت های بهداشت فردی کاربرد سرما و گرما درمانی، نحوه مراقبت از زخم، نحوه تأمین اکسیژن، ساکشن دهان و بینی و تراکیاستومی، بانداژ و محاسبات دارویی آشنا خواهد شد.

اهداف رفتاری:

دانشجویان در محیط آزمایشگاه به تنهایی قادر خواهند بود:

۱. شست و شوی دست به روش طبی، پوشیدن ماسک، گان و دست کش به روش باز و بسته با رعایت میدان استریل را طبق چک لیست انجام دهد.
۲. براساس چک لیست علائم حیاتی ۷۰٪ درجه حرارت، نبض، تنفس، فشار خون را به طور دقیق اندازه گیری و ثبت نموده و انحراف از طبیعی آن را شرح دهد (دانشی، روانی، حرکتی)
۳. ۹۰٪ موارد چک لیست حرکت و انتقالات را روی مددجوی فرضی انجام دهد و کلیه پوزیشن درمانی ها را لیست نماید و یک پوزیشن درمانی را نشان دهد (دانشی، روانی، حرکتی)
۴. ۸۰٪ موارد چک لیست غذا دادن به بیمار فرضی را انجام دهد.

۵. ۷۰٪ موارد چک لیست قرار دادن NGT را با روش مطمئن به اجرا در آورد.
۶. ۷۰٪ موارد چک لیست گاوژ (به روش bolus، متناوب، مداوم) با رعایت اصول بهداشتی و ایمنی انجام دهد
۷. ۷۰٪ موارد چک لیست مراقبت از استوما و شستشوی کله‌تومی را با رعایت ایمنی انجام دهد
۸. ۷۰٪ موارد چک لیست انماها (تخلیه ای، ماندنی، برگشتی) را با رعایت اصول ایمنی انجام دهد
۹. ۷۰٪ موارد چک لیست مراقبت از استوما و شستشوی کله‌تومی را با رعایت ایمنی انجام دهد
۱۰. روش های پیشگیری از انتقال عفونت و تکنیک ایزوله را انجام دهد
۱۱. براساس چک لیست ۱۰٪ انواع تخت ها (با بیمار، بدون بیمار و بعد از عمل) را به صورت امن و مطمئنی انجام و دلایل استفاده از وسایل اضافی تخت ها را توضیح دهد (دانشی، روانی، حرکت)
۱۲. براساس چک لیست دادن دارو ۷۰٪ موارد داروهای PO را با رعایت پنج اصل صحیح و سه بار چک مهیا و برای بیمار فرضی به اجرا درآورده و به طرز صحیحی ثبت نماید
۱۳. براساس چک لیست داروهای موضعی ۷۰٪ موارد داروهای چشم، گوش، بینی و جلدی را با رعایت قوانین صحیح و سه بار چک مهیا و برای بیمار فرضی انجام و به روش صحیحی ثبت نماید.
۱۴. براساس چک لیست داروهای تزریقی ۷۰٪ موارد تزریق عضلانی، زیرجلدی، و داخل جلدی را با رعایت قوانین صحیح و سه بار چک مهیا و برای بیمار فرضی به اجرا درآورد و به روش صحیحی ثبت نماید
۱۵. براساس چک لیست انفوزیون وریدی ۷۰٪ موارد وصل وین ست، نیدل، آنژیوکت را با رعایت اصول صحیح و استریلیته و سه بار چک روی بیمار فرضی به اجرا درآورد.
۱۶. ۷۰٪ چک لیست تزریق وریدی bolus، IV puncter، حجم کم و زیاد با رعایت قوانین صحیح و سه بار چک روی بیمار فرضی به اجرا درآورد
۱۷. ۷۰٪ چک لیست فرآورده های خونی را بعد از کنترل کامل از نظر ایمنی و با تشخیص عوارض فراهم و انفوزیون روی بیمار فرضی به اجرا درآورد.
۱۸. بر اساس چک لیست مراقبت های بهداشتی ۷۰٪ انواع حمام ها (حمام در تخت، حمام قسمتی از بدن، وان، دوش) و دهانشویه افراد بیهوش و هوشیار و ماساژ پشت و مراقبت از مو و شستشوی سر را انجام دهد.
۱۹. ۷۰٪ موارد چک لیست سرما زها و گرما زها (کمپرس ها، کیف ها، Sponge Bath) را با رعایت اصول ایمنی انجام دهد
۲۰. ۷۰٪ چک لیست سونداژ و شستشوی مثانه با استفاده از سوند سه را ریندل و سرنگ را به روش صحیح و استریلیته روی بیمار فرضی به اجرا درآورد
۲۱. براساس چک لیست مراقبت از زخم ۷۰٪ موارد (پانسمان خشک به خشک، مرطوب به خشک، کوتاه کردن درن) را در شرایط فیزیکی مناسبی به اجرا درآورد
۲۲. ۷۰٪ چک لیست اکسیژن درمانی را با استفاده از وسایل و روش مناسب و مؤثر با در نظر گرفتن ایمنی کامل روی بیمار فرضی انجام دهد
۲۳. ۷۰٪ چک لیست روش های مختلف ساکشن (دهان به حلق، بینی به حلق، تراکیاستومی) را با رعایت اصول استریلیته روی بیمار فرضی به اجرا درآورد
۲۴. محاسبات دارویی را انجام دهد.

روش آموزش:

این واحد درسی با استفاده از الگوی آموزش مستقیم همراه با روش حافظه ای، پرسش و پاسخ و بحث گروهی و در صورت لزوم یادگیری تسلط یاب ارائه خواهد شد. همچنین به منظور درک عمیق تر و یادگیری بهتر از فیلم آموزشی و ارائه چک لیست کمک گرفته خواهد شد. لازم به ذکر است که در طراحی ارزشیابی پایانی از الگوی شبیه سازی استفاده خواهد شد.

امکانات و وسایل:

این واحد درسی در آزمایشگاه مهارت های بالینی و با استفاده از مولاژ، وایت بورد، اسلاید، کامپیوتر و ویدئو پروژکتور ارائه خواهد شد. همچنین در صورت لزوم از سایر وسایل کمک آموزشی در دسترس استفاده خواهد گردید.

مسئولیت و فعالیت های فراگیران:

- ۱- مطالعه قبلی راجع به موضوعات و اهداف مورد نظر درس ۵٪
- ۲- شرکت فعال در تمرینات کلاسی و فردی ۱۰٪
- ۳- تحویل تکالیف خواسته شده در جلسه تعیین شده ۵٪

سیاست ها و قوانین در کلاس درس:

۱. ورود دانشجو پس از استاد مجاز نمی باشد.
۲. خروج از کلاس بدون اجازه مدرس مجاز نمی باشد.
۳. پوشیدن یونیفرم در آزمایشگاه مهارت های بالینی الزامی است.
۴. آوردن تلفن همراه، کیف و وسایل اضافه به کلاس مجاز نمی باشد.
۵. دانشجو موظف است مطالب دروس تئوری و مبحث درس قبل از هر جلسه کلاس را مطالعه نماید.
۶. حضور در جلسات تمرین الزامی است و در صورت عدم شرکت فعال دانشجو در جلسات تمرین مجاز به دادن امتحان پایان ترم نمی باشد.
۷. در صورت داشتن غیبت بیش از دو جلسه، شرکت در امتحان پایان ترم مجاز نمی باشد.
۸. هر جلسه غیبت دانشجو مساوی با کسر نیم نمره از امتحان پایانی است.
۹. بدیهی است که حضور در روز امتحان پایان ترم الزامی بوده و در صورت عدم حضور، دانشجو به هیچ وجه مجدداً مورد ارزیابی قرار نخواهد گرفت.
۱۰. دانشجو باید به پرسنل و قوانین آزمایشگاه احترام بگذارد.
۱۱. در صورت تخطی دانشجو از قوانین فوق، مدرس می تواند از ادامه کلاس دانشجو ممانعت بعمل آورد و دانشجو را مورد ارزیابی قرار ندهد.
۱۲. بررسی تیتر هیپاتیت ب الزامی است و در صورت داشتن تیتر کمتر از ۱۰ تزریق دو نوبت از واکسن هیپاتیت قبل از پایان ترم باید صورت گیرد.

نحوه ارزشیابی:

ارزشیابی به شیوه آسکی و در نه ایستگاه و بر اساس چک لیست ارزشیابی برگزار خواهد شد. هر ایستگاه پنج نمره خواهد داشت (حداقل نمره قبولی در هر ایستگاه ۳ از ۵ می باشد) و حضور فعال در کلاس ها، ظاهر مناسب، داشتن تیتر بالا یا کارت واکسن و نمرات کلاسی نیز به تنهایی پنج نمره خواهد داشت. در آزمایشگاه ارزشیابی بر اساس حیطة روانی حرکتی طبق چک لیست انجام می گیرد. نتیجه امتحان پس از امتحان به دانشجو اعلام خواهد شد

منابع:

۱. روزبهان، بابک. آجری، شهناز. اصول و فنون عملی پرستاری، رشت، انتشارات گپ، چاپ اول، ۱۳۹۶.
 ۲. موسوی، ملیحه السادات. روشهای پرستاری بالینی، تهران، انتشارات شهرآب، چاپ هفتم، تهران ۱۳۹۵
 ۳. شمسی، مهربی و کشاورز، مریم. اصول و فنون مامایی و روش کار در اتاق عمل، چاپ اول ۱۳۹۶.
 ۴. تیلور، کارول. اصول و مهارتهای پرستاری تیلور روشهای کار، ترجمه اساتید دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه تهران، چاپ اول، انتشارات اندیشه رفیع، تهران، ۱۳۹۵
- ۵- Potter PA, Perry AG. Fundamentals of Nursing, 2018, 7th ed, Mosby co , usa

سایر منابع در جلسات درسی اعلام می گردد.

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس مهارت های پرستاری روز سه شنبه، مدرس سرکارخانم راعی			
ردیف	تاریخ	عنوان	
۱	جلسه اول ۹۷/۱۱/۱۶	آشنایی با پرونده بیمار	
۲	جلسه دوم ۹۷/۱۱/۲۳	انواع روشهای اکسیژن درمانی	
۳	جلسه سوم ۹۷/۱۱/۳۰	ساکشن ترشحات دهان، بینی و جمع آوری نمونه خلط آسکی ترم شش، جلسه جبرانی متعاقبا اعلام خواهد شد	
۴	جلسه چهارم ۹۷/۱۲/۷	ادامه ساکشن لوله تراشه و ساکشن تراکئوستمی	
۵	جلسه پنجم ۹۷/۱۲/۱۴	مراقبت از تراکئوستمی و پر کردن و خالی کردن کاف	
۶	جلسه ششم ۹۷/۱۲/۲۱	پانسمان و نحوه مراقبت از زخم	
۷	جلسه هفتم ۹۸/۱/۲۰	انما	
۸	جلسه هشتم ۹۸/۱/۲۷	کلستومی	
۹	جلسه نهم ۹۸/۲/۳	مهارتهای بهداشت فردی (حمام، دهانشویه، ماساژپشت)	
۱۰	جلسه دهم ۹۸/۲/۱۰	کمپرس گرم و سرد	
۱۱	جلسه یازدهم ۹۸/۲/۱۷	پوزیشن ها و تعویض تخت بیمار	
	جلسه دوازدهم ۹۸/۲/۲۴	حمل و نقل بیمار	
۱۲	جلسه سیزدهم ۹۸/۲/۳۱	تمرین	
۱۳	جلسه چهاردهم ۹۸/۳/۱۱ ۹۸/۳/۱۲	امتحان پایان ترم	

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس مهارت های پرستاری روز شنبه، مدرس سرکارخانم ساسانی		
ردیف	تاریخ	عنوان
۱	جلسه اول ۹۷/۱۱/۱۳	شستن دست و پوشیدن گان و ماسک و دست کش
۲	جلسه دوم ۹۷/۱۱/۲۰	تعطیل رسمی
۳	جلسه سوم ۹۷/۱۱/۲۷	کنترل علائم حیاتی (TPR) آسکی، ادغام دانشجویان در دو گروه هشت تا ده و ده تا دوازده
۴	جلسه چهارم ۹۷/۱۲/۴	کنترل علائم حیاتی (BP)
۵	جلسه پنجم ۹۷/۱۲/۱۱	گذاشتن سوند معده NGT، گواژ، لاواژ
۶	جلسه ششم ۹۷/۱۲/۱۸	سونداز
۷	جلسه هفتم ۹۸/۱/۱۷	دارو دادن (خوراکی، استعمالی، چشم، گوش، شیاف و شست و شوی چشم و گوش)
۸	جلسه هشتم ۹۸/۱/۲۴	حل کردن و کشیدن دارو (اصول تزریقات، آماده کردن داروهای تزریقی)
۹	جلسه نهم ۹۸/۲/۳۱	تزریقات (عضلانی، زیر جلدی و داخل جلدی)
۱۰	جلسه دهم ۹۸/۲/۷	تزریق وریدی، سرم تراپی و میکروست و ...
۱۱	جلسه یازدهم ۹۸/۲/۱۴	ترانسفوزیون خون، تزریق وریدی، سرم تراپی و میکروست و ...
	جلسه دوازدهم ۹۸/۲/۲۱	تمرین
۱۲	جلسه سیزدهم ۹۸/۲/۲۸	
۱۳	جلسه چهاردهم ۹۸/۳/۱۱ ۹۸/۳/۱۲	امتحان پایان ترم